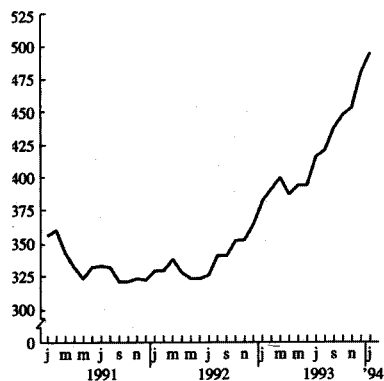

Statistiek

Werkloosheid

De geregisteerde werkloosheid neemt nog steeds in een hoog tempo toe. In de periode december 1993-februari 1994 zijn er 113.000 werklozen méér dan een jaar geleden. Het aantal geregisteerde werklozen komt hiermee op 495.000. Dat is evenveel als in de periode januari-maart 1988. De geregisteerde werkloosheid is sinds 1970 structureel steeds hoger geworden. In 1970 waren er gemiddeld 45.000 geregisteer-

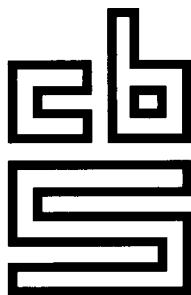
Figuur 1. Geregisteerde werklozen, driemaandsgemiddelde (x 1000)

de werklozen. Dit aantal nam geleidelijk toe tot ruim 200.000 medio jaren zeventig en bleef daarna stabiel tot begin jaren tachtig. De werkloosheid ging toen in een hoog tempo stijgen. Eind 1983 - begin 1984, dus ruim een jaar na de recessie van 1981/1982, werd een recordaantal bereikt van 640.000. In de daarop volgende acht jaren daalde het aantal werklozen geleidelijk. De daling hield aan tot medio 1992. Het aantal geregisteerde werklozen kwam toen uit op ruim 320.000. Sinds medio 1992 neemt het aantal geregisteerde werklozen onafgebroken toe.

Investerings

Uit voorlopige uitkomsten van de Kwartaalrekeningen blijkt dat het volume van de bruto investeringen in 1993 ruim 3% kleiner is dan in het voorgaande jaar. Deze daling volgt op een periode van tien jaar waarin de investeringen voortdurend zijn gestegen. In 1982 werd voor het laatst een volumedaling waargenomen (-4%). In 1981 daalden de investerin-

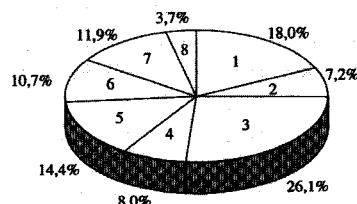
gen nog sterker (-10%). De terugval van de investeringen in 1993 kan met name worden toegeschreven aan de investeringscategorieën vrachtauto's (-25%), personenauto's (-20%) en gebouwen (-9%).

Nieuwe prijsindex

Deze maand is de prijsindex van de gezinsconsumptie (werknemers) in het Conjunctuurbericht vervangen door de consumentenprijsindex (CPI). De CPI verschilt in een aantal opzichten van de oude index. Het oude prijsindexcijfer kende als basis het pakket van 1985, het nieuwe is gebaseerd op het aangepaste pakket van 1990. Naast een uitbreiding van de diensten in het pakket is in de CPI ook met de consumptiegebonden belastingen rekening gehouden. Hieronder vallen ondermeer de onroerend-zaakbelasting, de motorrijtuigenbelasting, reinigingsrechten en de afvalstoffenheffingen. Ook zijn school- en collegegelden in het pakket opgenomen. In de nieuwe index blijft daarentegen alle verzekerde medische zorg buiten beschouwing.

Tussen midden februari 1993 en midden februari 1994 stegen de prijzen met 3,0%. In januari steeg de CPI met hetzelfde percentage. De oude index, die over januari voor het laatst werd berekend, steeg met 2,4%. Het

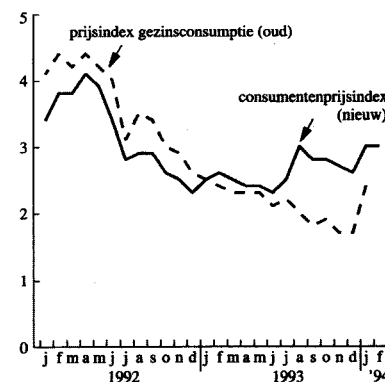
Figuur 2. Wegingsschema consumentenprijsindex, 1990

- 1 voeding, dranken en tabak
- 2 kleding en schoeisel
- 3 huur, verwarming, verlichting
- 4 meubelen en huishoudelijke apparaten
- 5 vervoer en communicatie
- 6 ontwikkeling en ontspanning
- 7 overige goederen en diensten
- 8 belastingen en overheidsdiensten

verschil wordt vrijwel verklaard door het weglaten van de verzekerde medische zorg (effect 0,4%) en het toevoegen van de consumptiegebonden belastingen en de uitbreiding van de diensten in het pakket (0,3%). De prijsindex van de medische zorg was het laatste jaar vrijwel constant en had daardoor een dempend effect op de oude index. Vergeleken met 1990 laat van de onderscheiden consumptie categorieën de 'consumptiegebonden belastingen en overheidsdiensten' veruit de grootste stijging zien. Het prijsniveau in februari is met bijna 40% gestegen. De grootste catego-

Figuur 3. Consumentenprijsindex en prijsindex gezinsconsumptie, % maandmutaties t.o.v. vorig jaar

rie - huur, verwarming en verlichting - laat de op één na grootste stijging zien (16%). De voedingsmiddelen, dranken en tabak stegen ruim 7% in prijs. Alleen voor de categorie kleding en schoeisel werd, steeds vergeleken met 1990, een prijsdaling gemeten. De totale consumentenprijsindex is in februari, ten opzichte van het basisjaar 1990, met 11% gestegen.

Naast genoemde index heeft ook de zogenaamde afgeleide index zijn intrede gedaan. Deze berust op fictieve prijzen, waarbij de gedachtegang is: wat zouden de prijzen zijn geweest indien de belastingtarieven van het basisjaar nog zouden gelden? Onder deze condities zou de prijsontwikkeling gunstiger geweest zijn. Vergeleken met 1990 is in februari de prijsstijging dan 9%, dus bijna 2%-punt lager dan de CPI.

Kerngegevens recente ontwikkelingen, procentuele mutaties t.o.v. hetzelfde jaar daarvoor, tenzij anders aangegeven

	1987/91 gemidd.	1992	1993	1993				1993		1994		Trend 2)
				1e kw.	2e kw.	3e kw.	4e kw.	nov.	dec.	jan.	feb.	
VOLUME-GEGEVENS												
<i>Productie (kwartaalrekeningen)</i>												
Bruto binnenlands product (m.p.)	2.9	1.4	.	-0.5	0.2	0.8	
Landbouw en visserij	4.0	0.9	.	4.9	6.7	3.4	+
Nijverheid	2.4	0.1	.	-2.2	-2.9	-1.3	
Handel, hotel- en restaurantw., rep. bedt.	3.4	0.8	.	-3.1	-0.7	0.5	
Transport, opslag- en communicatiebedt.	4.4	3.1	.	1.5	2.2	3.6	+
Overige dienstverlening (excl. overh.)	3.3	2.0	.	1.4	2.1	2.2	
Algemeen overheidsbestuur, enz.	1.0	0.6	.	0.4	0.3	0.2	
<i>Productie (maandindicatoren)</i>												
Delfstoffenwinning	1	0	2	-1	-6	9	6	19	6	2	.	+
Industrie	3	0	-2	-1	-3	-1	-1	-2	0	0	.	
Voedings- en genotmiddelenindustrie	2	3	0	0	0	1	
Textiel-, kleding- en lederindustrie	1	-8	1	-1	-6	7	6	5	7	.	.	
Papier- en grafische industrie	4	-1	1	0	1	2	0	-2	3	.	.	
Chemische industrie	3	2	-3	-2	-6	-5	0	-1	0	.	.	-
Rubber- en kunststofverw. industrie	6	-2	-5	-5	-7	-5	-2	-2	-2	.	.	-
Hout- en bouwmaterialenindustrie	3	0	-2	-3	0	0	-3	-7	-5	.	.	
Basismetalenindustrie	4	0	4	2	6	4	3	4	3	.	.	+
Elektrotechnische industrie	0	0	-1	0	-5	0	0	-1	5	.	.	
Rest metaal- en overige industrie	3	-1	-4	-4	-4	-3	-5	-6	-4	.	.	-
Openbare nutsbedrijven	1	0	-1	-1	-2	-2	0	8	1	.	.	
Bouwnijverheid: begonnen woningen	-5	0	1	-8	-1	14	1	-12	20	48	.	+
<i>Consumptie</i>												
Binnenlandse gezinsconsumptie	3	2	1	-1	2	2	0	2	0	.	.	
Voedings- en genotmiddelen	2	1	0	-1	1	0	0	2	2	.	.	
Duurzame consumptiegoederen	4	1	-3	-9	0	2	-5	-2	-7	.	.	-
Overige goederen en diensten	3	3	2	2	3	2	2	4	2	.	.	+
<i>Investerings in vaste activa</i>												
Bruto investeringen, totaal	2	1	-3	-7	-2	4	
Bedrijven	2	1	.	-7	-1	4	
Overheid	3	5	.	-6	-4	2	
<i>Buitenlandse handel (goederen)</i>												
Invoer	6	2	.	-2	-1	2	
Uitvoer	6	2	.	-1	-1	3	
<i>BBP internationaal</i>												
Verenigde Staten	2.0	2.6	3.1	3.2	2.9	2.8	3.2	+
Duitsland	3.8	1.2	-1.9	-3.0	-2.4	-1.4	-0.9	
Verenigd Koninkrijk	2.0	-0.5	2.0	1.4	1.9	2.3	2.5	+
Japan	4.9	1.4	0.3	0.3	-0.1	0.4	0.5	
PRIJZEN												
Consumentenprijsindex	1.5	3.2	2.6	2.5	2.4	2.8	2.7	2.7	2.6	3.0	3.0	+
<i>Productenprijsen industrie</i>												
Afzet	0.6	-1.2	-1.8	-1.9	-2.4	-1.8	-1.4	-1.5	-1.0	-0.8	.	
Verbruik	-0.1	-3.1	-3.7	-3.8	-4.5	-3.3	-3.1	-3.2	-2.6	-1.7	.	-
Aardolie, North Sea Brent (in \$ per barrel)	19.00	19.32	17.24	18.30	18.54	16.89	15.42	15.56	13.78	14.00	13.74	-
<i>Regelingslonen</i>												
Particuliere bedrijven	1.8	4.3	3.2	3.8	3.4	2.7	2.8	2.8	2.8	2.3	2.4	+
Overheid	2.0	3.2	2.5	4.7	1.7	1.5	2.4	2.4	2.4	1.7	1.7	+
Geplande en gesubsidieerde sector	2.1	4.0	3.7	4.4	4.8	2.8	2.8	2.8	2.8	2.5	2.4	+
<i>Wisselkoersen (in gld.)</i>												
Amerikaanse dollar (1)	1.98	1.76	1.88	1.84	1.81	1.89	1.89	1.91	1.91	1.95	1.95	++
Duitse mark (1)	1.127	1.126	1.123	1.125	1.122	1.124	1.122	1.122	1.121	1.120	1.121	
Engelse pond (1)	3.37	3.10	2.79	2.71	2.79	2.84	2.82	2.83	2.86	2.91	2.88	-
Japanse yen (100)	1.43	1.39	1.68	1.52	1.65	1.70	1.74	1.77	1.74	1.75	1.83	++
OVERIGE INDICATOREN												
<i>Consumptievertrouwen 1) (in %)</i>												
Economisch klimaat	-4	-36	-50	-58	-58	-46	-47	-42	-48	-42	-36	.
Koopbereidheid	5	1	-4	0	-5	-1	-8	-7	-7	-1	-3	.
Koersindex voor aandelen, algemeen	4	5	16	3	5	21	36	37	39	44	39	++
Uitgesproken faillissementen	-2	24	27	38	31	33	12	28	8	18	16	++
<i>Conjunctuurstreep</i>												
<i>Industrie</i>												
Beoordeling orderpositie 1) (in %)	-7	-16	-22	-22	-24	-20	-22	-23	-20	-14	-13	.
Orderpositie (4e kw. 1990=100)	116	115	102	106	102	101	100	99	100	102	101	-
Bezettingsgraad (in %)	85	83	81	81	81	81	80	-
<i>Zakelijke dienstverlening</i>												
<i>Beoordeling orderpositie 1) (in %)</i>												
Computer servicebureaus	.	-36	-26	-12	-51	-44	5
Ingenieurs- en architectenbur.	.	-11	-21	-11	-29	-15	-29
Economische adviesbureaus	.	-12	-14	-13	-18	-11	-12
<i>Arbeidsmarkt</i>												
Aantal banen van werknemers (x 1000)	5206	5551	.	5539	5580	5568	
Aantal vacatures (x 1000)	.	67	.	47	44	34	-
Geregistreerde werklozen 3) (x 1000)	.	398	415	391	394	421	458	453	480	486	486	++
Idem, in % van de totale beroepsbevolking	.	5.3	6.5	6.1	6.2	6.6	7.1	7.1	7.5	7.7	7.7	++
Aantal werkloosheidsuitkeringen (x 1000)	.	587	660	662	632	653	701	701	740	756	756	++
Aantal uren uitzendkrachten	.	-6	-10	-10	-9	-11	-12	-
<i>Geld en krediet</i>												
<i>Spaartegoeden</i>												
Verstrekt consumptief krediet	4.7	7	4	.	2.9	2.8	.	2.7	2.9	.	.	.
Binnenlandse liquiditeitsmassa	8	6	7	7	7	7	7	6	8	.	.	++

1) Saldo van positieve en negatieve antwoorden in procenten van het totaal; 2) Trend: procentuele jaarmutatatie van het meest recente voortschrijdende 12-maands gemiddelde; --1: kleiner dan -5%; -1: tussen -5% en -2%; 1: tussen -2% en +2%; +: tussen 2% en 5%; ++: groter dan 5%. 3) Driemaandsgemiddelden opgenomen onder de middelste maand. De gegevens zijn niet voor het seizoen gecorrigeerd; 4) Reeksbreuk: - : gegevens nog niet beschikbaar.